

לפרשת כי תשא – תשע"ב

"אך את שבתותי תשמורו"

יוכבד אורון

"כי אות היא ביני וביניכם לדורותיכם"

כנספח לסיום מלאכת המשכן בפרשתנו נמצאים שבעה פסוקים העוסקים במצוות שבת. ממילת הקישור "אך" נמצאו למדים שאין מלאכת המשכן דוחה את השבת ומסמיכות הפרשיות למדנו שכל המלאכות שנעשו במשכן אסורות להיעשות בשבת. מכאן, איפוא, יש בסיס איתן להלכות שבת. אך יש בפרשתנו גם תוספת רעיונית חשובה למצוות השבת. בעשרת הדברות יש נימוק דתי-קוסמי לשבת: "כי ששת ימים עשה ה'..." בעשרת הדברות בספר דברים מודגש היסוד המוסרי-סוציאלי: "למען ינוח עבדך ואמתך כמוך וזכרת כי עבד היית..." ואילו בפרשתנו מסמלת השבת את הקשר האינטימי המיוחד בין ה' לעם ישראל - "כי אות היא ביני וביניכם, לדעת כי אני ה' מקדשכם". זהו קשר של ברית מקודשת והשבת היא אות לברית זו. אחד המאפיינים המובהקים ביותר לזהות היהודית, הן בעיני היהודי עצמו והן בעיני העולם, היא השבת, כאות ברית בין ה' ובין עם ישראל. מתוך פרשתנו לקוח גם הנוסח של קידוש יום השבת: "ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורותם ברית עולם, ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם". ועוד עולה מפרשתנו כי השבת אינה מתבטאת רק בשביתה ממלאכה אלא אף בעשייה: "לעשות את השבת", עשייה רוחנית ונשמה יתירה. על כך כתב הרב קוק זצ"ל (בהקדמה לספר "שבת הארץ"): "יום קדוש - אשר בו תתגלה נטיית האומה ביחידיה, אות היא לאומה שיש בסגולת נשמתה צורך ויכולת להתענג אל ה', ונועם אלוקי שרוי בלבו של כל יחיד מבניה."